

חשיבה מתכנסת

חשיבה מתכנסת

חשיבה מתכנסת **Convergent Thinking** היא חשיבה המקבצת יחדיו אפשרויות, בוחנת, מבקרת, שופטת ומעריכה את האפשרויות וכל זאת לקראת מטרה או תוצאה אחת. חשיבה מתכנסת היא חלק מהחשיבה הביקורתית. תוצריה של חשיבה מתכנסת הם בחירה של כוון פעולה או של בעיה לפתרון, קריטריונים להערכה (יכולים להיות מדורגים לפי חשיבותם), רעיון לפיתוח, פתרון למימוש או תוכנית ליישום.

חשיבה מתכנסת

ארבעת הכללים של החשיבה המתכנסת הם:

שיפוט חיובי - Use affirmative judgment

חפשו את החיובי באפשרות, אך אל תתעלמו מהשלילי

בחנו את כל האפשרויות באור חיובי, חפשו את הטוב והחיובי מהיבטים שונים של האפשרות הנדונה ומנקודת מבט של הנוגעים לעניין. התחלה בשיפוט חיובי רחב תעזור לא להזניח את הדברים הטובים ולהיות מודעים להם ולא להיות מושפעים רק מהדברים הלא טובים שיש לאפשרות.

לאחר העלאת כל הדברים החיוביים יש גם לבדוק מהן המגבלות של האפשרות, חשוב לא להתעלם מהן. בזכות בדיקה של הדברים החיוביים קודם גם אם יש מגבלות אז יש יותר מוטיבציה או סיבות לנסות להתגבר על המגבלות ולהשתמש באפשרות המיוחדת.

היו שקולים ומפורשים Be deliberate

חשוב להיות מודע וברור לגבי הגישה והקריטריונים על פיהם מעריכים ושופטים את האפשרויות. קריטריונים מפורשים ומודעות ובהירות לגביהם (למתכנסים ואף לאחרים) תאפשר להיות עקביים ושקולים בהתכנסות. יש להקפיד לבחון ולשפוט כל אפשרות באותם הקריטריונים ועל פי אותה מידת חומרה. שיפוט שקול יקדם בחירה מתאימה וטובה למתכנס.

קחו בחשבון חדשנות Consider Novelty

מומלץ וחשוב לא לדלג או לזנוח חיפוש זיהוי אפשרויות חדשניות בהתכנסות וזאת כדי שלא נפספס ונבזבז את הפוטנציאל של תהליך ההסתעפות. מומלץ לתת "נקודה נוספת" לאפשרויות חדשניות ולבחון אותן לעומק וברצינות, גם אם במבט ראשון הן לא נראות מתאימות או אפשריות.

הישארו במסלול Stay on course

בעת ההסתעפות עשויות לעלות אפשרויות מלהיבות, רעננות וממש מדליקות אך הן עלולות להסיט אותנו מהמטרה לשמה אנו מקיימים תהליך פב". בעת ההתכנסות יש להקפיד לכוון למטרה שלשמה התחלנו התהליך ולא להתפתות לבחור באפשרויות שירחיקו אותנו מפתרון או בחירה להשגת המטרה.

חשיבה מתכנסת

יישום מעשי לחשיבה מתכנסת

חיובי, שלילי, מעניין - חש"מ

1. מה הרעיון הנבחן?
2. מה חיובי ברעיון?
3. מה שלילי ברעיון?
4. מה מעניין ברעיון?
5. מה מסקנותיך לגבי הרעיון?